מהדורה למורה – המחרוזת – דף תרגול (רגיל)

דף תרגול על "המחרוזת" של גי דה מופאסן: הבנת העלילה, הדמויות, האמצעים האומנותיים (אירוניה, סמל, ניגוד) וכתיבה פרשנית. מתאים אחרי קריאת הסיפור והקטעים באתר; התלמידים והתלמידות עובדים ביחידים או בזוגות.

מסלול רגיל: הגרסה הרגילה: כל הפריטים. מומלץ 30–40 דקות, אפשר לחלק לשני שיעורים.

מפתח תשובות

#	שאלה	תשובה / כיוון
1	מי משאילה למטילדה את המחרוזת?	ב – גברת פורסטייה
2	היכן מגלה מטילדה שהמחרוזת אבדה?	ג – מול המראה בביתה
3	מדוע כתבו בני הזוג לגברת פורסטייה שהסוגר נשבר ונשלח לתיקון?	א – כדי להרוויח זמן לחיפושים
4	מטילדה היא דמות:	ב – עגולה ודינמית
5	הבעל ויתר על הכסף שחסך לקניית רובה ציד כדי שמטילדה תקנה שמלה.	נכון
6	בני הזוג החזירו את החוב בתוך שנתיים.	לא נכון – הם עבדו ושילמו את החוב במשך עשר שנים.
7	גברת פורסטייה פתחה את הקופסה ובדקה את המחרוזת כשמטילדה החזירה אותה.	לא נכון – גברת פורסטייה אפילו לא פתחה את הקופסה.
8	בסוף הסיפור מתגלה שהמחרוזת של גברת פורסטייה הייתה ____.	מזויפת
9	התאימו בין הדמות לבין התכונה המתאימה לה ביותר.	1–א, 2–ד, 3–ב, 4–ג
10	סדרו את אירועי הסיפור לפי הסדר שבו קרו (1–6).	הסדר הנכון: ב → ו → א → ג → ה → ד
11	התאימו בין שלב בעלילה לבין מה שקורה בו בסיפור.	1–ג, 2–ה, 3–א, 4–ב, 5–ד

#	שאלה	תשובה / כיוון
12	מיינו כל דוגמה לאמצעי האומנותי שהיא מדגימה.	אירוניה: עשר שנות עבודה קשה בגלל מחרוזת שהייתה מזויפת | ניגוד: הבעל מתלהב מתבשיל פשוט והיא חולמת על כלי כסף, מטילדה המזדקנת מול חברתה שעדיין צעירה ויפה | סמל: מחרוזת היהלומים – הופעה חיצונית ועושר מדומה, המראה שבה מטילדה מגלה את האובדן | חזרה: "מי יודע? מי יודע?"
13	מה הציע הבעל כשמטילדה התלוננה שאין לה תכשיט, ולמה לדעתכם היא סירבה?	הוא הציע לענוד פרחים טבעיים (ורדים טריים בעשרה פרנקים). היא סירבה כי רצתה להיראות עשירה – אין דבר משפיל יותר מלהיראות ענייה בין נשים עשירות; קשור לגאווה ולהופעה החיצונית.
14	הסבירו מהי האירוניה בסיום הסיפור. כתבו טענה, פרט מן הסיפור והסבר.	טענה: יש פער בין המאמץ העצום לבין הערך האמיתי. פרט: עשר שנות עוני בגלל מחרוזת ששוויה לכל היותר 500 פרנק. הסבר: הסבל נגרם מגאווה ומהסתרה, לא מהאובדן עצמו.
15	הוכיחו שמטילדה היא דמות דינמית: איך היא בפתיחה, מה גרם לשינוי, ואיך היא בסיום.	בפתיחה: מפונקת, חולמנית, בוכה כי אין לה שמלה. הגורם: אובדן המחרוזת והחוב. בסיום: אישה חזקה וקשוחה שעבדה עשר שנים ושילמה הכול.
16	כתבו את המכתב שמטילדה כותבת לבעלה בערב שאחרי הפגישה בשאנז אליזה (7–9 שורות): מה היא מרגישה, מה למדה, ומה היא מחליטה לעשות עכשיו. שלבו לפחות דימוי אחד וניגוד אחד.	קריטריונים: נאמנות לעלילה (הגילוי שהמחרוזת מזויפת, עשר השנים); ביטוי רגשות (הלם, צער, גאווה, אולי כעס); תובנה (מחיר הגאווה וההסתרה, ערך היושר); דימוי אחד וניגוד אחד מסומנים; פתיחה ופנייה של מכתב; לשון תקינה.

כרטיס יציאה – כיוון

1. הופעה חיצונית ועושר מדומה. 2. למשל: לספר מיד את האמת לגברת פורסטייה – כך היו נחסכות עשר שנות עוני. 3. תשובה אישית שקשורה לגאווה, ליושר או למחיר ההופעה החיצונית.

לוודא

- הסכומים בסיפור (400 פרנק לשמלה, 36,000 למחרוזת החלופית, ירושה של 18,000, "לכל היותר 500 פרנק") – לפי התרגום שבכיתה.
- הצעת הבעל לענוד ורדים טריים (עשרה פרנקים) – לפי הנוסח שבכיתה.

הדף מתאים לעמוד "המחרוזת – דף תרגול" באתר. יצרה: רוית ראש בן ישי

המחרוזת – דף תרגול – דף התלמיד/ה

מסלול: רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

חלק א' – הבנת הסיפור

סמנו את התשובה הנכונה, קבעו נכון/לא נכון והשלימו את המשפטים.

1. מי משאילה למטילדה את המחרוזת?

א) אחותה ב) גברת פורסטייה ג) אשת השר ד) שכנתה

2. היכן מגלה מטילדה שהמחרוזת אבדה?

א) באולם הנשף ב) בכרכרה ג) מול המראה בביתה ד) בחנות התכשיטים

3. מדוע כתבו בני הזוג לגברת פורסטייה שהסוגר נשבר ונשלח לתיקון?

א) כדי להרוויח זמן לחיפושים ב) כי הסוגר באמת נשבר ג) כדי לבקש ממנה כסף

ד) כדי להחזיר את המחרוזת מוקדם

4. מטילדה היא דמות:

א) שטוחה וסטטית ב) עגולה ודינמית ג) שטוחה ודינמית ד) משנית וסטטית

5. הבעל ויתר על הכסף שחסך לקניית רובה ציד כדי שמטילדה תקנה שמלה. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

6. בני הזוג החזירו את החוב בתוך שנתיים. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

7. גברת פורסטייה פתחה את הקופסה ובדקה את המחרוזת כשמטילדה החזירה אותה. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

8. בסוף הסיפור מתגלה שהמחרוזת של גברת פורסטייה הייתה _____.

חלק ב' – דמויות, מבנה ואמצעים

התאימו, סדרו ומיינו לפי ההוראה בכל שאלה.

9. התאימו בין הדמות לבין התכונה המתאימה לה ביותר.

#		האות שלי		התאמה
1	מטילדה (בתחילת הסיפור)	____	א	חולמנית ולא מרוצה

#		האות שלי		התאמה
2	מטילדה (בסוף הסיפור)	____	ב	מסור ומסתפק במועט
3	מר לואזל	____	ג	עשירה ונדיבה
4	גברת פורסטייה	____	ד	חרוצה ואחראית

10. סדרו את אירועי הסיפור לפי הסדר שבו קרו (1–6).

	שלב	מספר בסדר (1, 2, 3...)
א	מטילדה שואלת מחרוזת יהלומים מגברת פורסטייה	
ב	מטילדה חולמת על חיי עושר ומתלוננת על ביתה הצנוע	
ג	בבית, מול המראה, היא מגלה שהמחרוזת אבדה	
ד	בשאנז אליזה מתגלה שהמחרוזת המקורית הייתה מזויפת	
ה	בני הזוג קונים מחרוזת חלופית בכסף שלוו ועובדים עשר שנים	
ו	הבעל מביא הזמנה לנשף בבית השר	

11. התאימו בין שלב בעלילה לבין מה שקורה בו בסיפור.

#		האות שלי		התאמה
1	אקספוזיציה	____	א	אובדן המחרוזת וההחלטה להסתיר
2	סיבוך	____	ב	הפגישה בשאנז אליזה והגילוי
3	נקודת מפנה	____	ג	היכרות עם מטילדה ועם חייה הצנועים
4	שיא	____	ד	סוף פתוח ואירוני – הקוראים נשארים עם שאלה
5	התרה	____	ה	ההזמנה לנשף: אין שמלה ואין תכשיט

12. מיינו כל דוגמה לאמצעי האומנותי שהיא מדגימה.

מחסן מילים:

"מי יודע? מי יודע?"

מחרוזת היהלומים – הופעה חיצונית ועושר מדומה

מטילדה המזדקנת מול חברתה שעדיין צעירה ויפה

עשר שנות עבודה קשה בגלל מחרוזת שהייתה מזויפת

המראה שבה מטילדה מגלה את האובדן

הבעל מתלהב מתבשיל פשוט והיא חולמת על כלי כסף

אירוניה	ניגוד	סמל	חזרה

13. מה הציע הבעל כשמטילדה התלוננה שאין לה תכשיט, ולמה לדעתכם היא סירבה?

חלק ג׳ – פרשנות וכתיבה

ענו במשפטים מלאים. בססו כל טענה בפרט מן הסיפור.

14. הסבירו מהי האירוניה בסיום הסיפור. כתבו טענה, פרט מן הסיפור והסבר.

15. הוכיחו שמטילדה היא דמות דינמית: איך היא בפתיחה, מה גרם לשינוי, ואיך היא בסיום.

16. כתבו את המכתב שמטילדה כותבת לבעלה בערב שאחרי הפגישה בשאנז אליזה (7–9 שורות): מה היא מרגישה, מה למדה, ומה היא מחליטה לעשות עכשיו. שלבו לפחות דימוי אחד וניגוד אחד.

כרטיס יציאה

1. מה מסמלת המחרוזת בסיפור?

2. איזה החלטה של מטילדה הייתם משנים, ולמה?

3. היום הבנתי ש...